

ET ENHETLIG OG TYDELIG NOF

**høring om modell for felles medlemskap og
kontingentinnkreving**

NOF – foreningen for fuglevern

Innledning

Etter vedtak på landsmøtet 2009 ble det nedsatt en arbeidsgruppe (organisasjonsutvalget, «OU») for å arbeide med organisasjonsutvikling for **et mer enhetlig og tydelig NOF**, herunder analysere og foreslå endringer i NOFs organisasjonsstruktur. Herværende dokument er arbeidsgruppas rapport og anbefalinger. Årsmøtet på Lista 2010 vedtok at NOF skal ha felles kontingent, og at OU skal utforme et forslag til høring blant fylkesavdelinger og lokallag med sikte på å fremlegge en modell til årsmøtet 2011.

Arbeidsgruppa

Gruppa har hatt følgende sammensetning: Håkan Billing (NOF avd. Oslo og Akershus), Jann-Oskar Granheim (NOF avd. Troms), Morten Ree (sekretariatet), Christian Steel (SABIMA), Eli Sørensen (NOF Bergen lokallag), og Edvin Thesen (sentralstyret).

Gruppa har møttes fysisk 23.–24.10.2009 (Trondheim), 15.–16.01.2010 (Oslo), 02.–04.07.2010 (Troms) og 25.–26.10.2010 (Oslo). Mellom møtene har det vært omfattende korrespondanse på e-post.

Arbeidet har vært krevende fordi NOF har lange tradisjoner på godt og vondt, fordi vi vet det er mange sterke meninger i organisasjonen og fordi vi har respekt for at det er mange hensyn å ta og ikke bare å «knipse med fingrene» for å løse de utfordringer NOF har.

Noen vil oppleve denne rapporten som lang og omfattende, og mene at vi burde holdt oss til å vurdere kun helt konkrete spørsmål rundt kontingent og medlemskap. Dette er vi sterkt uenig i av to grunner:

- 1) Mandatet vi har fått ber oss arbeide med de spørsmål som skal til for å skape et mer enhetlig NOF. Dette er en sammensatt problemstilling.
- 2) Endring av medlemskap og kontingent kan ikke komme alene, men må følges av endringer i organisasjonen som både rettfærdiggjør og benytter seg av fordelene med en slik endring.

For endringer i medlemskap og kontingent må det bli! Landsmøtet 2009 og årsmøtet 2010 har allerede vedtatt noe, og etter vår oppfatning må NOF nå ta steget fullt ut til *ett* medlemskap slik mange andre store organisasjoner i Norge har gjort. Samtidig er det atskillig mer som bør gjøres for at NOF skal bli mer enhetlig og gi merverdi for medlemmene.

1. november 2010

Håkan Billing, Jann-Oskar Granheim, Morten Ree, Christian Steel, Eli Sørensen og Edvin Thesen

Er du skeptisk? Er din ryggmargsrefleks å argumentere mot? Vi håper du vil lese hele dette dokumentet med et åpent sinn. Selv om det er litt langt. Vi håper vi har lyktes med å beskrive hvordan dette vil gjøre NOF til en mye bedre organisasjon. Bedre for medlemmene, og mer slagkraftig for å nå våre mål.

Mandat

NOFs sentralstyre gav arbeidsgruppa følgende mandat:

Gruppa skal ta utgangspunkt i det overordnede målet for organisasjonsutviklingen: Et mer enhetlig og tydelig NOF. Gruppa må selv velge de problemstillinger de vil prioritere, men sentralstyret vil spesielt at arbeidsgruppa ser på:

- Om det er mulig å opprette ett medlemskap for alle medlemmer i NOF, hvor det er en sentral kontingentinnkreving og hvor man automatisk er medlem i lokallaget eller fylkesavdelingen hvor man bor. Arbeidsgruppa må analysere økonomiske, motivasjonsmessige, rekrutteringsmessige og eventuelt andre konsekvenser.
- Styringsstrukturen. Hvordan foreningen kan få beslutningssystemet mer dynamisk og profesjonelt ved å se på rollefordeling, hyppighet av møter osv. i forhold mellom sentralstyre (landsstyre) og landsmøte.
- Hvilket tilbud NOFs administrasjon kan tilby fylkesavdelinger og lokallag for å ta ut synergier. Eksempelvis regnskap, hjemmesider, faglig støtte med mer.

Dokumentet med mandatet inneholder også bakgrunn, prinsipper for organisasjonsutviklingen, organisering, implementering, tidsplan og ressursbruk samt avsluttende ord. Dokumentasjonen ligger til nedlasting på birdlife.no/ou.

Videre prosess

Vi har med dette avsluttet vårt arbeid overfor sentralstyret, som overtar den videre prosessen. Dokumentet skal sendes på høring, hvorpå sentralstyret/sekretariatet innarbeider innkomne innspill og legger i første omgang saker fram for årsmøtet våren 2011. Prioritering og videreføring av tiltak som ikke krever vedtak på årsmøtet blir sentralstyrets ansvar.

Gjennomføring med tidsplan

Visse tiltak kan gjennomføres raskt, mens andre krever noe mer tid og kan være avhengig av at andre tiltak er gjennomført først. Noe krever vedtak i NOFs årsmøte, og det blir nødvendig med noen justeringer i vedtektene.

Ideer for fremtiden

Under arbeidet har vi kommet over områder vi mener kan være relevant for NOF å arbeide videre med, men som ikke var essensielt for eller falt utenfor vårt mandat. Dette er kort listet opp i et eget kapittel til slutt.

Hovedmål: Et mer enhetlig og tydelig NOF

For å nå mandatets mål, må vi ha en helhetlig tilnærming. Spesielt er det viktig at medlemmene opplever at NOF som organisasjon og NOFs ytelser totalt sett blir bedre etter endringene. Alles bidrag er viktig for at NOF skal bli en sterk organisasjon. Vi har sett på hvordan de andre større miljø- og friluftslivsorganisasjonene drives og tatt hensyn til hva som de andre foringene oppfatter som positivt og negativt med respektive foreningsdrift og styresystem.

Fire delmål

Vi har identifisert fire delmål som sentrale for å skape et mer enhetlig og tydelig NOF. Disse går på økt opplevelse av organisasjonstilhørighet, gjenytelser for å være medlem, styrking av NOFs faglige profil og en mer gjennomført organisasjonsstruktur. Gjennomføringen av alle fire målene parallelt er nødvendig for å lykkes.

Det er ikke arbeidsgruppas hensikt å tilta seg rollen med å utarbeide en helhetlig strategi for NOF som sådan. Vi har kun fokusert på områder som må inkluderes for å nå målet om et mer enhetlig og tydelig NOF. På flere av områdene nøyer vi oss med å peke ut en forholdsvis generell retning, der styret må detaljere og velge.

Delmål 1: Følelse av tilhørighet til NOF

Det NOF vi ser for oss. Klargjøring av roller for de ulike organisasjonsleddene, inkludert komiteer, adhoc-strukturer og enkeltmedlemmer.

Delmål 2: Man får noe igjen for å være medlem i NOF

Konkrete medlemsfordeler for å følelsen av samhörighet i én forening.

Delmål 3: Ivareta og videreutvikle NOFs faglighet

Tiltak og strukturering for å styrke NOF som fagforening, med samme solide grunnbase i alle ledd.

Delmål 4: En gjennomført organisasjonsstruktur

For å oppnå delmålene 1–3 har vi utarbeidet forslag til hvordan den nye organisasjonsstrukturen kan være.

Felles kontingent

Høsten 2009 skaffet sekretariatet en nesten komplett oversikt over NOFs medlemsmasse. Totalt var vi på dette tidspunkt 9423 medlemmer hvorav 4308 var lokale medlemmer og 6671 var sentrale medlemmer. Av det totale medlemstall var 2752 medlem kun lokalt, mens 5115 var medlem kun sentralt. Fylkesavdelinger og lokallag vil med en felles kontingentordning kunne få 5115 «nye» medlemmer. Dette utgjør en gjennomsnittlig økning i medlemstallet på 119 % for det lokale nivå, altså mer enn dobling av medlemstallene. På samme måte vil NOF sentralt kunne inkludere 2752 «nye» navn til sitt register, som er en økning på 41 %.

Medlemsoversikt NOF 2009

Fylke	Ant. Medlem fylke	Ant. medl. kun lokalt	Ant. Medlem kun sentralt	Nytt medlemstall	Økning %
Østfold	143	77	255	398	178 %
Vestfold	222	154	223	445	100 %
Oslo/Akershus	1085	705	975	2060	90 %
Hedmark	178	91	337	515	189 %
Oppland	326	249	214	540	66 %
Buskerud	172	107	259	431	151 %
Telemark	213	143	172	385	81 %
Aust-Agder	92	63	108	200	117 %
Vest-Agder	268	191	122	390	46 %
Rogaland	311	171	367	678	118 %
Hordaland	352	216	268	620	76 %
Sogn & Fjordane	0	0	103	103	
Møre og Romsdal	161	64	285	446	177 %
Sør-Trøndelag	257	129	538	795	209 %
Nord-Trøndelag	69	33	269	338	390 %
Nordland	379	302	274	653	72 %
Troms	44	35	207	251	470 %
Finnmark	0	0	125	125	
Svalbard	36	22	14	50	39 %
SUM	4308	2752	5115	9423	119 %
Antall betalende medlemmer NOF sentralt fra før				6671	
Økning i %				41 %	
<i>(Oversikten mangler tall fra to lokallag i Sogn og Fjordane og ett lokallag i Troms).</i>					

Vinn-vinn-situasjon

Den foreslåtte reformen vil, med svært få unntak, gi en umiddelbar vinn-vinn-situasjon for alle ledd i NOF, fra toppnivå og ned til hvert enkelt medlem.

Forslag til kontingentstruktur

Ved innføringen av en felles kontingent vil medlemmene få tilknytning både lokalt og sentralt, og medlemmene må velge minst ett sentralt tidsskrift og minst ett lokalt tidsskrift. Nedenstående oversikt er ett eksempel på hvordan dette kan gjøres, og det tas utgangspunkt i seniorkontingent.

Vår Fuglefauna	kr 300
Fuglevennen	kr 100
Fylkestidsskrift	kr 200
Familiemedlemskap	kr 50 i tillegg, uansett antall i husstanden

Kontingenten blir da enten 300 (fylkestidsskrift + Fuglevennen, FV) eller 500 (fylkestidsskrift + Vår Fuglefauna, VF), med tillegg kr 50 for å inkludere alle som bor i samme husstand. Det bør også være mulig å velge begge sentrale tidsskriftene og flere enn ett lokalt tidsskrift og/eller lokale medlemstilørigheter.

Den enkleste måten å håndtere differensierte priser på øvrige kategorier er å sette en prosentandel av seniorkontingent. For eksempel kan juniorkontingenten være 50 % av seniorkontingent og pensjonist være 75 % av seniorkontingent. Alle andre abonnement eller tilknytninger (for eksempel medlem utland) kan være 200 % av seniorkontingent.

Vi tror at kategorien «Familiemedlemskap» vil bli relativt vanlig, siden man med denne medlemskategorien betaler 50 kroner mer enn seniorkontingent og alle husstandens medlemmer vil likevel være fullverdige medlemmer selv om alle må dele på et tidsskrift av hver type. Som et eksempel tar vi en husstand med 2 voksne med medlemskap i NOF OA og sentralt (1 med VF og 1 med FV):

	VF	FV	Toppdykker'n	Total
Gammel pris	350	130	295*	775
Ny pris	350	100	200	650

**NOF OA har allerede familiemedlemskap. Uten dette ville prisen for 2 medlemmer være 460 kroner for 2 medlemmer.*

Nytt eksempel med 1 voksen og 1 barn med medlemskap i NOF-ST og sentralt (1 med VF og 1 med FV):

	VF	FV	Trøndersk Natur	Total
Gammel pris	350	130	275*	755
Ny pris	350	100	200	650

**Mest sammenlignbare pris vil være seniormedlemskap + familiemedlem.*

Virksomheter for fylkesavdelinger og lokallag

En reform med ett medlemskap og felles kontingent og medlemsdatabase vil gi en del umiddelbare positive virkninger og muligheter for både medlemmer, fylkesavdelinger og lokallag:

- Koordinert og tidlig utvikling av halvårsprogram med møter og turer, slik at det kan sendes ut med tidsskriftene fra sentralt hold, gir et bedre og mer helhetlig tilbud for medlemmene.
- NOF sentralt og fylkesavdelingene er ikke lenger «konkurrenter» om medlemmer, noe som forenkler vervingsarbeidet.
- Tilbud om enhetlig informasjons- og vervemateriell.
- Større muligheter for NOF-sekretariatet å bistå i vervekampanjer, og arbeid rundt dette.
- Kan øke markedsføringsintensiteten.
- På alle nettstedene i NOF, lokalt eller sentralt, vil nye medlemmer kunne melde seg inn i NOF hvor som helst i systemet.
- Eksisterende medlemmer sentralt, som ikke er medlem lokalt, vil tilflyte fylkesavdelinger og lokallag automatisk.
- Nye medlemmer, uansett hvor de verves, vil automatisk «tildeles» fylkesavdeling og eventuelt lokallag der de har postadresse, med mindre det nye medlemmet velger annen tilknytning.
- Fylkesavdelingene og lokallagene slipper arbeid og utgifter med, men uten å miste kontrollen over:
 - kontingentinnkreving
 - purringer
 - regnskapsførsel ved administrasjon av medlemskapene
 - ajourføring og vedlikehold av medlemsregister
 - registrering av de fleste nyinnmeldinger
- Frigir tid til å drive mer med direkte medlemskontakt og fuglevernarbeid.
- Profesjonell håndtering av medlemsdatabase med mulighet for uthenting av data hvor man kan se på suksess i forhold til vervekampanjer, alderssammensetning osv.
- Fylkesavdelingene kan slippe oppfølging av trykking og distribusjon av lokaltidsskrifter. Det vil imidlertid fortsatt være fullt mulig og tilrettelegge i medlemsdatabase for å gjøre disse oppgavene fylkesvis.
- Redusert kompleksitet i fylkesavdelingens regnskap, med redusert antall bilag, reskontro, innkrevingssystemer osv. Vi foreslår at det etableres et robust system for overføringer, som sikrer økonomien til fylkesavdelinger og lokallag.
- Til enhver tid oppdatert (vil bruke Postens EA-system) medlemsdatabase tilgjengelig online, inkludert både postadresser, telefonnummer og e-postadresser. Fylkesavdelinger og lokallag kan bruke dette systemet til mer aktiv kommunikasjon med sine medlemmer.
- Et nytt sentralt medlemsystem vil ha tilnærmet ubegrenset kapasitet med tanke på medlemsvekst og økonomi i fremtiden, og den praktiske håndteringen av vesentlig større medlemsantall vil bli mye enklere for dem som skal bruke systemet.
- Et sentralt medlemsregister vil ligge på sikker server og sørge for at det finnes sikkerhetskopier av informasjonen til enhver tid. Medlemsregisteret vil være sikkert i forhold til personvern.
- Det økte medlemsantallet vil gi grunnlag for økt støtte fra for eksempel fylkeskommuner hvor medlemsantall er en del av grunnlaget.

Umiddelbare ulemper

- Kan miste noen som har vært (støtte)medlem, særlig i lokallagene, på grunn av svært lave priser. Vi tror dette vil bli langt mer enn oppveid av den økte medlemsmassen.
- Tekniske innkjøringsproblemer, inkludert brukerterskelproblemer (antatt liten sannsynlighet).
- Kan få kortere perioder med tilgangsproblemer til sentralisert medlemsregister ved systemvedlikehold og uforutsette situasjoner. Dette krever at NOF informerer godt ved normalt vedlikehold. (Gjennomsnittlig nedetid for tilsvarende systemer er under en prosent, inkludert serverbrudd og andre uforutsette hendelser. Ethvert system vil dessuten periodevis ha tekniske problemer.)

Oppnåelse av delmålene – implementering av en ny medlemsstruktur i NOF

Delmål 1 og 2:

Navnebruk

Ordet «ornitologisk» er et fagord som de færreste som ikke driver med fugl vet hva betyr. Det er vanskelig å uttale, og gir inntrykk av å være noe vanskelig som hører hjemme i høyere utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer. Journalister på radio og TV snubler på ordet. Vi foreslår å snu litt på flisa, og heller bruke foreningens fulle navn i parentes (i dag skriver vi NOF i parentes) der hvor det føles nødvendig. Ved å konsekvent bruke NOF om foreningen vil vi på sikt innarbeide forkortelsen på samme linje som RSPB har gjort (i Storbritannia har «alle» hørt om RSPB, men hva det betyr vet ikke mange).

- Vi bør konsekvent skrive **NOF**, eller **NOF – foreningen for fuglevern**.

Følelse av tilhørighet til NOF og forbedrede medlemstilbud

Følgende sitat er hentet fra styreleders notat til arbeidsgruppa før møtet 25.–26. september 2010:

«Kommentarane frå fleire avdelingar illustrerer etter styret si oppfatning organisasjonsmessige problem i NOF. ... Tilbakemeldingane frå eit par avdelingar før årsmøtet 2010 fortel at dei tydelegvis oppfattar fylkesavdelingane som eigne, frittstående organisasjonar som konkurrerer med ei såkalla «hovudforeining» om medlemmer og økonomi ...»

Sitatet beskriver det som kan være en generell oppfatning av situasjonen i NOF blant mange av medlemmene. En del medlemmer knytter sin tilhørighet, og dermed sin identitet som fugleentusiast, til et medlemskap i ei lokal forening mer enn til organisasjonen NOF. I det lokale engasjementet skjer den utvekslingen som er viktig for dem.

Når organisasjonen av sine egne medlemmer i tillegg blir omtalt som «de i NOF», eller «de i Trondheim», forteller det at vi kan ha en vei å gå før vi er i mål med vårt forsett om å framstå som en helhetlig organisasjon.

Vi har altså noen utfordringer som vi må løse i NOF:

1. At de to mest sentrale leddene i NOF, «hovedforeninga» og fylkesavdelinga konkurrerer om medlemmer og midler. *(Når man står på en stand, må man velge om man skal verve folk til medlemskap i NOF sentralt eller sitt eget lokallag. De færreste potensielle nye medlemmer vil si som Ole Brumm i en slik situasjon.)*
2. Forståelsen blant mange av medlemmene av hva organisasjonen er og hvilken betydning den har som et redskap for å kunne oppnå et felles mål.

Konkurransen om medlemmer er svært skadelig i vervingssammenheng, og det virker forvirrende på potensielle medlemmer. Å fjerne denne konkurransen mellom organisasjonsnivåene kan etter arbeidsgruppas syn utelukkende gjøres ved å samles om ett enkelt medlemskap i NOF. Dette er tilgjengelig et svært viktig tiltak.

Bygging av relasjoner og nettverk blant medlemmene, og mellom medlemmene og det som vi i NOF vi tradisjonelt har kalt «hovedforeningen», vil handle om å skape holdninger som bidrar til at hele organisasjonen opplever seg som et redskap for å nå et felles mål, som er formålsparagrafen.

Måten å møte utfordringene på, kan være:

1. Begrepet «hovedforeningen» ikke bør brukes i NOF. Alltid og over alt når vi snakker om målet for arbeidet, lokalt og nasjonalt, må det handle om NOF og *oss* i NOF, uavhengig av nivå.
2. De oppgavene som skal løses konkretiseres og det settes ord på hvilket redskap – nivå i organisasjonen – som skal benyttes og hvordan det skal brukes.
3. Det etableres en klar innstilling til at det vi holder på med er «vi-aktiviteter» med et felles mål.

Hvordan bygger vi så denne felles følelsen av tilhørighet i organisasjonen?

I fortsettelsen skilles det mellom det **administrative nivået** og **medlemsnivået** i NOF, og hva som må skje på de to nivåene.

Til det første nivået regner vi våre ansatte og sentralstyret, mens det andre nivået omtales uavhengig av tilknytning til lokallag eller avdeling, styre eller som ansatt.

Administrativt nivå

Informasjon

Det er ikke uvanlig å gi uttrykk for mangelfull informasjon når man får opplevelsen av at organisasjonen ikke fungerer tilfredsstillende. Ofte kan man oppleve at verken den som etterspør informasjon eller den som skal gi informasjon, lykkes i å konkretisere hva slags informasjon som skal gis og hvilken form den bør ha. Resultatet kan være at uansett hvor mye informasjon som blir gitt, mangler det alltid ett eller annet som er vanskelig å definere. Dette skaper store utfordringer, særlig for det nivået som er forventet å være det som gir informasjonen.

Det er særlig to forhold som har betydning for opplevelsen av god informasjon – eller god kommunikasjon - i organisasjonen:

1. Følelsen av å bli sett:

Følelsen av å *bli sett* er ofte svært viktig for medlemmer som etterspør informasjon. Vår organisasjon har et sekretariat som skal være et verktøy og en serviceinstitusjon for medlemmene. Samtidig må medlemmene bidra i stor grad for at vi skal være en premissleverandør overfor forvaltningen.

2. Formidling med fokus på medlemmene:

Fokus på *formidling* av aktiviteter og virksomhet til målgruppen *medlemmene*, vil føre til at daglig aktivitet må ha sterk medlemsfokus. Det vil bidra til at det administrative nivået ser medlemmene, og at medlemmene får en opplevelse at så er tilfelle. Det siste er nødvendig for at følelsen av tilhørighet skal kunne forankres i hele organisasjonen.

Faglig virksomhet og kompetansebygging

NOF er premissleverandør til forvaltningen og mange av medlemmene har meget høy kompetanse. Det vil hele tiden skje kompetansebygging i organisasjonen, både på grunn av medlemmenes unike interesse og engasjement for fugler, men også fordi vi har en fagavdeling der det skjer en kontinuerlig bygging av kompetansen.

Det er viktig at fagavdelingen har sterk medlemsfokus i formidlingen av sine aktiviteter. I den sammenhengen må fagavdelingen også bidra til å hente ut og løfte fram den kompetansen som finnes blant medlemmene. Det kan skje på flere måter og være en vesentlig del av det som gjør at medlemmene føler seg sett og verdsatt.

Aktiviteter på administrativt nivå

I arbeidsgruppa har det i løpet av prosessen skjedd ei rik idémyldring omkring aktiviteter. Dette har vært en naturlig følge av et sterkt engasjement i prosessen. Gruppa har ikke sett det ikke som sin oppgave å forsøke å gå nærmere i detalj om hvordan ideene skulle settes ut i livet. Til det har det heller ikke vært tid.

Blant ideer som har vært luftet, og som gruppa ser at det kan arbeides videre med og som bør løftes til det øverste nivået i organisasjonen, har vært:

- Sentral idébank.
- Utvikle etiske retningslinjer for mer kontroversielle aktiviteter (fotografering, lydbruk m.m.).
- Bistå fylkesavdelinger og lokallag med å finne rasjonelle og bærekraftige styringsformer, i lys av vanskelig rekrutteringssituasjon til styrer og verv.
- Ta med hele NOF-organisasjonen på råd i viktige saker.
- Etablere samhandling og dialog mellom fylkesavdelingene.
- Utvikle frivillighetskorps.
- Rask og god toveiskommunikasjon.
- Bistå med foredrag, formidling av foreningsmomenter, diskusjoner.

- Regionale møter, gjerne kombinert med minifagseminarer.
- Regionalt ansatte. Kanskje mest til administrative oppgaver. Deltid, for eksempel en dag i uka. Studenter eller lignende; behøver ikke ha naturfaglig kompetanse. Vurdere vikarbyråansatte.
- Samarbeid med de fylkesvise FNF-ene (Forum for Natur og Friluftsliv, drevet av de store miljø- og friluftslivsorganisasjonene).

Medlemsnivå

Det er særlig to forhold man som tillitsvalgt kan oppleve er viktig for medlemmene:

1. Det utbyttet som den «hardcore» fugleinteresserte kan hente ut av medlemskapet.
2. Relasjonene til mennesker man deler en viktig interesse med. Dit hører blant annet sosialt miljø, skaffe seg kunnskaper om fugler, vern av fugler generelt, vern av arter, vern av områder, kombinere fugleinteressen med generell interesse for natur, med mer.

For alle gjelder at det er viktig å kunne dyrke interessen på det viset som passer den enkelte.

Nettverksbygging og relasjoner, trivsel og entusiasme

Medlemstilbudene

Vi er avhengig av å få mange medlemmer, både for å nå ut til publikum med vårt budskap og for å kunne vinne fram hos forvaltningen, *og simpelthen fordi vi ønsker at mange flere skal oppleve det fantastiske ved fugleinteressen.*

Stikkord for å kunne få flere medlemmer og beholde de vi har, er at medlemskapet kan knyttes til trivsel og entusiasme – og at vi forankrer aktiviteter i formålsparagrafen; vern, kunnskapsbygging og å være et bindeledd mellom fugleinteresserte. Trivsel og entusiasme har verdi langt ut over det som handler om fugler. Det handler også om rekreasjon og helseverdier for den enkelte.

Det er viktig å rette fokus mot:

1. Organisasjonen i nettverksbyggingen og som en sosial faktor.
2. Organisasjonen i det enkelte medlems fuglefaglige utvikling.
3. For den som allerede har et etablert forhold til miljøene må det oppleves som viktig med fortsatt engasjement i NOF.

Arbeidet må i stor grad må skje i avdelingene, mens det fra administrasjonen kan bidra ved å sørge for formidling av aktiviteter og erfaringer mellom avdelingene.

Aktiviteter

Blant ideer til aktiviteter som har vært luftet, som arbeidsgruppa ser at det kan arbeides videre med, og som det med fordel kan arbeides med på alle nivåer i organisasjonen, har vært:

- Regionale møter, gjerne kombinert med minifagseminarer.
- Birdrace; også mange morsomme varianter, f.eks. «Lei en busk». Bra for medieomtale.
- Fuglemesser med «birdshow».
- Turer, møter og andre aktiviteter formidles til lokale/regionale medier.
- Etablere samhandling og dialog mellom fylkesavdelingene.
- Skape samhørighet/dugnadsånd.
- Rask og god toveiskommunikasjon.

- Foredrag, formidling av foreningsmomenter, diskusjoner.
- Bidra ved arrangement av regionale møter, gjerne kombinert med minifagseminarer.
- Løpende informasjon om lokale ekskursionsjoner.
- Tilbud om reiser med NoF Travel.
- Tilbud om startpakke fra Natur og Fritid.
- Rabatterte kurs.
- Rabatt på eksamen i «fuglekjennskap».

Nettverksbygging og kunnskapsbygging

Som medlem i et samlet NOF blir man del av et aktivt miljø med mange dyktige fugleinteresserte og mennesker/nettverk som arbeider med naturvern.

- Invitasjoner til sosiale og faglige NOF-treff.
- Tilbud om deltakelse på dugnader, aksjoner og annen utadvent virksomhet.
- Juniorgrupper, egne jentegrupper/-kurs.
- Mulighet til å delta på (delvis betalt) feltarbeid.
- Anledning til å delta og assistere i feltarbeid, fugletellinger etc.
- Ved å ha én oppdatert, sentral medlemsdatabase, gis hvert NOF-medlem personlig brukertilgang til sentrale og noen lokale nettsider, med diskusjonsforum og «min side» hvor man selv kan vedlikeholde informasjon om seg selv, adresse, telefonnummer m.v. Systemet kan også brukes til å finne fram til og knytte kontakt med fugleinteresserte med felles spesialinteresse, eller som er bosatt i visse områder.
- Støtte til naturvern. Med et felles medlemskap blir det lettere å fortelle hva medlemskapet bidrar til. Sentral informasjon fra NOF kan opplyse: «*Dette bidrar ditt medlemskap til*».
- Kjernesaker listes opp, slik at medlemmet føler at medlemskapet er verdt noe – selv om man ikke er aktiv i fuglemiljøet.
- 1 dollar av medlemskontingenten går til internasjonalt fuglevernarbeid gjennom BirdLife International.

Tidsskrifter

Som medlem i et felles NOF, vil medlemme få tilbud om flere tidsskrifter innbakt i medlemskapet.

- En vil få ornitologisk informasjon fra sentralt hold, enten på høyere fagnivå (VF) eller på «hobbynivå» (FV).
- Fylkesinformasjon om lokale forhold og vernesaker, turer, medlemsmøter m.v.

Delmål 3: Ivareta og videreutvikle NOFs faglighet

Identitet er viktig for enhver organisasjon. Sprer man seg på for mye, blir man oppfattet som utydelig og mindre interessant. En organisasjon bør fokusere på de områder man har særlige fortrinn, og et sentralt punkt i NOFs formålsparagraf er å besitte og utvikle **faglig kunnskap** om fugler.

NOF ønsker å nå ut til et bredere publikum enn tidligere og delta mer aktivt i samfunnsdebatten, men en av de viktigste delene av NOFs kjerne er et unikt, solid faglig fundament. Den faglige kompetansen besittes først og fremst hos et stort antall svært aktive amatører som bruker mye av sin fritid for å opparbeide kunnskap om fuglers økologi og identifikasjon av fugler samt til observasjons- og kartleggingsvirksomhet. I tillegg utgjør ansatte prosjektmedarbeidere i NOFs sekretariat en betydelig ressurs ikke bare i prosjektvirksomheten, men også som deltakere i faglige diskusjoner i NOF.

- Samkjøringen mellom de frivillige og prosjektansatte bør videreutvikles.

Fagligheten er helt sentral i den anseelse NOF har opparbeidet seg hos myndighetene og i offentligheten. For å beholde sin identitet, ha appell til og betjene sine kjernemedlemmer og som grunnlag for alle NOFs aktiviteter må NOF beholde og videreutvikle organisasjonens solide kunnskap om alle fuglearter og deres økologi og forekomst i Norge.

- Kunnskapsutviklingen må involvere flere av NOFs aktive medlemmer.

Videreutvikle NOFs prosjektvirksomhet

NOFs prosjektvirksomhet har i mange år vært helt sentral i NOFs bidrag til kunnskapsoppbygging i NOF og samfunnet, inntektsbringende arbeid for organisasjonen (overhead), markedsføring av NOF utad og engasjering av mange medlemmer. NOF bør satse videre på følgende hovedtyper av prosjekter:

- Landsdekkende, «dugnadsbaserte» prosjekter som engasjerer den mest kunnskapsrike delen av medlemsmassen (åkerrikse, årets fugl, TOV-E og andre kvantitative inventeringer m.v.).
- Prosjekter rettet mot alle medlemmer og folk flest (hagefugltelling, årets fugl, EuroBirdwatch m.v.).
- Eksternt finansierte faglige spesialprosjekter med avanserte metoder (dverggås, snøugle, sædgås m.v.).
- Eksternt fullfinansierte internasjonale samarbeidsprosjekter, inkludert innspill til BirdLifes ulike tiltak og arbeid.
- Enkelte fullt honorerte, utredningsprosjekter (konsekvensutredninger m.v. – kommersielle, oppdrag).

Gode rammevilkår for NSKF, LRSK, NFKF, NNKF

NOFs faunistikk-komiteer, både på sentralt og regionalt plan, er viktige for å følge utviklingen av Norges fugleliv. Det er viktig å gi disse komiteene tilstrekkelig støtte med ressurser (inkludert å legge til rette for rekruttering av personell). NOF må også sørge for gode retningslinjer og mandater, legge til rette for nasjonale faunaseminarer og bidra til gode tekniske løsninger i Artsobservasjoner for validering.

Kurs

For å spre kunnskap til mange av NOFs medlemmer, bør det utvikles opplegg og arrangeres kurs i for eksempel følgende kategorier for litt ulike målgrupper:

- Nasjonale fagseminarer (taksering, ringmerking m.v.)
- Fuglekjennskap for både familier, nybegynnere og viderekommende (identifikasjon, fuglesang, fjær, rovfugler, tekniske hjelpemidler m.v.)
- Opplegg for skoleklasser
- Juniorkurs
- Jentekurs

Bistå til videreutvikling av og validering i «Artsobservasjoner» og tilsvarende databaser

Kartlegging og stedfesting av biologisk mangfold har høy prioritet hos miljøvernmyndighetene som grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning. Den enorme dugnaden blant NOFs medlemmer med fire millioner observasjoner innsamlet og registrert på under tre år har vakt oppsikt. Denne måten å samle inn data på har på mange måter avløst «atlasprosjektene», som også har gitt svært verdifulle kunnskapsbidrag.

Et slikt datatilfang må videreføres og kvaliteten økes ytterligere. NOF må fortsette å bidra til å videreutvikle «Artsobservasjoner» slik at det blir brukervennlig og gir mange brukermuligheter, samt sørge for god kvalitetssikring av dataene (validering).

Etablere varslingsystem basert på «Artsobservasjoner»

Mange fugleinteresserte vil gjerne ha fortløpende informasjon om observerte fugler av spesiell interesse. NOF bør i samarbeid med Artsdatabanken utvikle et system basert på «Artsobservasjoner» som kan varsle den enkelte bruker (både på e-post og til håndholdte enheter) om observasjoner av arter etter kriterier brukeren selv velger. Det kan være nasjonale sjeldenheter, lokale sjeldenheter, rødlistearter eller andre arter man måtte ha en spesiell interesse for. Varsel kan skje på e-post eller til håndholdte enheter.

NOF bør også utvikle et sett med etiske regler/retningslinjer for observering, lydlokking og fotografering av fugler (inkludert «krysservirksomhet»).

Støtte fuglestasjonsarbeidet

Fuglestasjonene, især de veletablerte med stabil bemanning, men også de mindre og mer variable, bidrar til viktig naturovervåking – og samtidig til rekruttering til lokale NOF-miljøer og informasjon om fugler ut til allmennheten. NOF bør derfor støtte fuglestasjonenes virksomhet, særlig med å skaffe ressurser til driften.

Styrke NOFs miljøpolitiske virksomhet

Mange fuglearter og annen natur er truet i Norge, og det er fortsatt langt igjen til at forvaltningen av en del naturtyper og andre rammebetingelser peker i riktig retning. NOF bør derfor bli enda mer aktiv i å påvirke naturforvaltningen, særlig gjennom å koble foreningens solide faglig kunnskap til forvaltningsmessig eller politisk handling. Eksempelvis kan NOF være premissleverandør for forvaltningsprioritering på regionalt nivå, blant annet gjennom regionale «rødlistearter».

NOF bør velge ut og spille en påvirkningsrolle, både direkte overfor relevante myndigheter og gjennom media, i konkrete forvaltningssaker lokalt og regionalt. Lokallag og enkeltmedlemmer bør tilbys bistand fra høyere nivåer i NOF til å komme i inngrep med forhold som truer fuglelivet, det være seg gjennom initiativ overfor politikere, høringsuttalelser, politianmeldelser og medieutspill. Utgangspunktet bør være fugler, og prioritet bør gis der NOF med sin fagkunnskap kan gjøre en forskjell, oppnå resultater og ha mulighet til prinsipiell og varig påvirkning av forvaltningspraksis.

Delmål 4: En gjennomført organisasjonsstruktur

Arbeidsgruppa foreslår at NOF bruker og videreutvikler den strukturen som opprinnelig ligger i bunnen av dagens vedtekter. Dette krever et system med fylkesavdelinger eller sammenslåinger av fylkesavdelinger, (eks. Oslo og Akershus som ett fylke) med underliggende lokallag.

Samlet kontingentstruktur

Konsept:

- Én sentral database og nettløsning for innmelding og innbetaling, administrert av NOF sentralt (og av medlemmene selv).
- Mulig å krysse av for medlemskap i flere eller alle fylkesavdelinger, og derved motta flere lokaltidsskrifter.
- Mulig å krysse av for abonnement på begge hovedtidsskriftene, Fugleåret og eventuelle andre publikasjoner.
- Familiemedlemskap: En fast pris for alle medlemmer i husstanden, uansett hvor mange. Ekstra avkrysning (og kostnad) hvis man vil ha flere tidsskrifter, for eksempel et Fuglevennen til hvert av barna i husstanden.
- Overføring 1-2 ganger i året av kontingentandel fra NOF sentralt til Fylkesavdelingene.

Tekniske momenter:

- Må være mulig å sende eller skrive ut «medlemskort», for bruk av rabattordninger. Eventuelt med strekkode.
- Betaling med kredittkort
- Innmelding på Internett
- Hver fylkesavdeling vil ha tilgang til «sine» medlemmer, og utskrift av etiketter med EA-kode, e-postlister m.v.
- Konsekvenser for medlemmene:
 - Forenklet system særlig for de som er medlem flere steder
 - Familiemedlemskap innføres
 - Lavere kontingent for de som i dag er medlem både sentralt og lokalt
- Konsekvenser for fylkesavdelingene:
 - Lavere kostnad pr medlem
 - Forenklet administrasjon

Vi ser det som et viktig premiss at alle typer medlemskap, med unntak av husstandsmedlemskap /familiemedlemskap, har minst ett lokalt og ett sentralt tidsskrift som obligatorisk del av medlemskapet sitt. Dette fordi et sentralt element i å gjøre NOF mer enhetlig og tydelig er en mulighet for *kommunikasjon* med *alle* NOFs medlemmer. For en del medlemmer blir dette fordyrende, men vi oppfatter det likevel som helt essensielt for å få reformen til å fungere. Medlemskapet blir dessuten mer meningsfylt når man mottar tidsskriftene.

Samkjørte vedtekter

Et sentralt element i å gjøre organisasjonen som helhet bedre er å legge minst mulig arbeid inn i det som ikke er kjernevirksomheten i tillegg til at avdelingene tilbys hjelp i forbindelse med administrative funksjoner. Vi ser en mulighet for forenkling av dagens vedtekter for fylkesavdelingene. En samlet kontingentstruktur medfører at medlemskategorier (senior, junior osv.) vil bli definert i de sentrale vedtektene og derfor kan tas ut av vedtektene til fylkesavdelinger og lokallag.

Administrativ samkjøring

Regnskap

NOFs sekretariat skal, i følge vedtak på landsmøtet i 2009, legge til rette for å kunne tilby å kjøre regnskapet for fylkesavdelinger.

Momsrefusjon

Reglene for momsrefusjon er lagt om. Slik refusjonen foregår vil omsetning være en nøkkelfaktor, og dersom flere deler av NOF benytter samme revisor vil omsetningen i den delen av organisasjonen man søker refusjon for øke, og en større andel av momsrefusjonen vil tilflyte fylkesavdelingene.

Trykking av tidsskrifter

Samkjøring av flere lokale tidsskrifter kan gi lavere kostnader til trykking og distribusjon.. Lokaltidsskrifter kan benytte seg av samme pakkeløsning som når VF sendes ut, og «innstikk» med reklame på nasjonal og lokal basis vil kunne håndteres på fastlagt måte.

Nettsider

NOF har allerede lagt til rette for at fylkesavdelingene kan administrere egne nettsider under birdlife.no. I dag gjelder det enkle sideoppsett, men tilbudet rundt dette kan videreutvikles.

Elektronisk adressering

Ettersending av all brevpost blir ettersendt til ny adresse og adresseregister automatisk oppdatert ved innføring av «Elektronisk Adressering». Systemet brukes i dag av ved utsending av for eksempel VF, FV og Toppdykkeren, men vil med samordnet medlemskap kunne gjelde for hele organisasjonen.

Gjennomføring med tidsplan og ansvar

- Vedrørende navnebruken bør «NOF» være foretrukket i hele organisasjonen fra og med årsmøtet i 2011.
- Samlet kontingentsstruktur foreslås vedtatt på årsmøte i 2011, og vil deretter komme til effekt fra 1. januar 2013 og gjelde for hele organisasjonen. De fylkesavdelinger som ønsker det, kan gjennom ekstraordinære årsmøter vedta å innføre reformen fra og med 1. januar 2012.
- Sentralstyret initierer en gjennomgang av vedtektene på fylkesavdelings- og lokallagsplan for å se på om vedtektene kan gjøres bedre og enklere for alle ledd. Eventuelle forbedringer av vedtektene bør foreslås for fylkesavdelinger og lokallag. Gjeldende vedtekter kan sendes inn som en del av svaret på denne høringen.
- For administrativ samkjøring foreslås det at NOFs sekretariat og SST vurderer fremdriften i dette ut fra kapasitetshensyn. Ingen er tjent med at man gaper over for mye, og det foreslås også at frivillighetsprinsippet vil være gjeldende sett fra fylkesavdelingenes side. Det foreslås videre at man vurderer å utvikle det samme tilbudet for lokallag som ønsker det, og at dette bør kunne være aktuelt så snart fylkesavdelingene har blitt gitt anledning til å få dette gjort.
- Innføring av separate abonnementsordninger for tidsskriftene vil være nødvendig. Dette vil først og fremst gjøre det mulig for institusjoner og bedrifter å abonnere på tidsskriftene uten at dette gir medlemskap. Abonnementspris bør være høyere enn medlemspris.
- Det foreslås at ingen fylkesavdelinger eller lokallag vurderer personer for æresmedlemskap i 2011. Dersom fylkesavdelinger eller lokallag føler det er helt nødvendig å foreslå noen, bes det om at forslaget sendes til SST og behandles der. Det foreslås videre at alle som pr 1. januar 2011 (altså med vedtak på et allerede gjennomført årsmøte) er æresmedlem i en del av organisasjonen etter omleggingen også blir æresmedlem i de delene av foreningen som følger naturlig ut fra strukturen. For eksempel vil en person som er æresmedlem i NOF Hemne lokallag også bli æresmedlem i NOF-ST og i NOF sentralt og motta Trøndersk Natur og VF vederlagsfritt. En som er æresmedlem i NOF sentralt, som etter omleggingen også er medlem i NOF-ST og Hemne lokallag, vil også bli æresmedlem der.
- Alle som har betalt livsvarig kontingent til deler av organisasjonen innen 1. juli 2010 etter omleggingen også blir livsvarig medlem i de delene av foreningen som følger naturlig ut fra strukturen etter samme modell som for æresmedlemmer.
- Arbeidet med medlemstilbud, faglige spørsmål og organisasjonskultur blir et fortløpende arbeid som må prioriteres og styres av sentralstyret og sekretariatet. Men vi anbefaler at dette får høy prioritet, for å sikre legitimitet og suksess for medlemskapsreformen.

Noen tanker for fremtiden

Under nevnes kort ideer som ligger utenfor organisasjonsutvalgets mandat, men som gruppen likevel anser som relevant for NOFs organisasjon og profil. Det anbefales at disse momentene tas opp og blir utredet av NOFs administrasjon, styre og eventuelle utvalg.

- Vurdere fylkesavdelinger opp mot et opplegg med 5–8 regioner i Norge
- Giverklubb til NOFs virksomhet, nasjonalt og internasjonalt
- Medlemsverveprogram
- Vitalisering av fylkesavdelinger og lokallag
- Reform av nettsidene
- Revidering av logo(er) og å lage retningslinjer for bruk av denne/disse
- Revidering av profil for VF og FV

Vedlegg

NOFs nåværende vedtekter lastes ned her:

http://birdlife.no/organisasjonen/pdf/vedtekter_2010.pdf